

Oolanti on Oolannin kielellä Åland, mutta äännetään suomeksi Oolanti. Sen tietävät kaikki suomalaiset, jotka jo lapsina ovat oppineet laulamaan "Ja se Oolannin sota oli kauhia, hurraa-hurraa-hurraa, kun kolmella sadalla laivalla seilas 'engelsmanni Suomemme rannoilla, sumfaraa...'" Oppineet luultavasti jo ennen kuin oppivat Maamme.

Laulun ruotsalaiset sanat eivät tule mieleen, liekö sitä ruotsiksi kirjoitettuun! Epäilen vähän jo senkin takia, että laulussa sanotaan, että "Suomemme rannoilla". Ei ainakaan oolannin ruottalainen sillä tavalla kirjoittaisi, vaikka Oolanti jonkin kumman historian oikun takia (ja niitähän riittää) kuuluukin Suomeen. Sillä kyllä Oolanti on Åland.

Minulla ei ole mitään Oolantia eikä nyt oikeastaan Ålandiakaan vastaan, mutta silti laskin jalkani ensimmäistä kertaa Oolannin maaperälle vasta tässä syksynkorvalla. Laivalla mentiin ja auton kyydissä nousiin maihin, mutta kyllä me sentään kävelimme sekä kaduilla, teillä että kallioilla.

Kaunis maa. Siisti, hyvin hoidettu, hyvät tiet, ystävällisiä ihmisiä. Aurinko paistoi. Oli valoa, vihreää ja sinistä, sillä meri tuli vastaan, ajoi mihin suuntaan ja mitä tietä hyvänsä, jos ehtii välillä olla kilometrisiä metsätaipaleitakin. Suosittelen ja suosittelen!

Olin kuullut Eckerön postimuseosta, mm. sen, että se on mahtava kivilinna. Koska halusimme käydä suomen-syntyisten sukulaistemme haudalla Eckerön vanhan kirkon juurella, valitsimme matkan tähän Suomen tasavallan läntisimpään tukikohtaan. Nähdessäni uljaan uusklassillisen kivilinnan, joka olisi käynyt vaikka presidentinlinnasta, olin kauhiast' hämmästynyt: miten sellainen linna on rakennettu pienen Eckerön kalliorannalle.

Museo oli kiinni, mutta ilmoitustaulun historiikit, myös suomeksi, kertoivat sen tarinan. Uskomatonta! Se on tosiaan rakennettu postia varten (1828?), ja koska posti iät ja ajat oli kulkenut Ruotsista Suomeen sitä kautta, ei rakennuttaja, keisarikunta ja

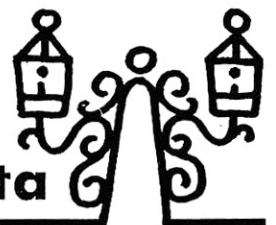
Suomen senaatti, osannut epäillä, etteikö posti kulkisi sitä kautta maailman loppuun saakka. Postilinnan on piirtänyt C.L. Engel.

Postin eteen oli pysäköity postiauto, jonka otsikossa komeili — Oulu. Talo nimittäin toimii, paitsi museona, myös postilaisten lomakotina.

Maarianhaminassa, jonka oikea nimi on Mariehamn, tietenkin tutustuimme maailman viimeiseen alkuperäisessä asussaan olevaan nelimastoiseen parkki Pommeriin ja kaupungin kuuluisaan merimuseoon. Suosittelemme! Oli elämys kuljeskella tervantuoksuisen teräslaivan kaikissa kerroksissa ja koettaa lukemisiaan muistellen kuvitella, minkälaista elämä sen maailmanmatkoilla on ollut.

Suomessa on paljon puhuttu ja kirjoitettu ahvenanmaalaisten kielikiikholusta. Suorastaan hämmästyin, kun tervehdykseemme hotellissa vastattiin suomeksi ja kun meitä palveltiin hyvällä suomen kielellä. Parhaansa yritti sekin, joka ei kunnolla osannut. Muualla sensijaan ruotsia tarvittiin.

**Panu Oolannin valtakunta**



Panun pakinasta 30.9. oli jäänyt kolmas liuska pois.

Pommerin prospektin saimme suomeksi, mutta merimuseossa sekä suullinen että kirjallinen palvelu oli tarjolla vain ruotsiksi! Markka oli silti vahvempi (=hyvä) kuin kruunu. Oma rahaa Ahvenanmaalla ei ole, vaikka onkin oma lippu ja postimerkki.

Joku ehdotti äskettäin, että Suomi voisi näyttää esimerkkiä vähemmistöjä sortaville valtioille ja antaa Ålandille itsenäisyyden. Mikäpä siinä, sopii minun puolestani.

Eihän Suomi Oolannista mitään hyödy, kun ei sinne saa rakentaa Kastelholmaa kummempaa linnoitustakaan. Suomen kuva maailmalla kirkastumistaan kirkastuisi. Ehtona tiet. olisi, ettei Oolanti se saa fuusioitua Ruotsiin. Rajansa rakkauksellakin.

Vaikka voisi sen minun puolestani vaihtaa Karjalaankin, enemmänhän sen asukkaista on suomensukuisia kuin. . .

Mutta toisekseen, kun ahvenanmaalaiset eivät ole mitään pahaakaan tehneet, niin jos nyt ei kuitenkaan. . .